

ЕКОНОМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

УДК 338.24

JEL Classification: E23

Гречко А. В.

канд. економ. наук, доцент КПП ім. Ігоря Сікорського

Ждановський А.М.

студент КПП ім. Ігоря Сікорського

ОЦІНКА ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ МЕБЛЕВОЇ ГАЛУЗІ

Стаття присвячена дослідженню підходів до оцінки виробничого потенціалу підприємства. Автором досліджено ряд підходів до визначення економічної категорії виробничого потенціалу, розглянуто поняття виробничого потенціалу, та досліджені найбільш поширені підходи до дослідження виробничого потенціалу на основі кількісної оцінки виробничого потенціалу підприємства. В результаті проведеного аналізу підходів до оцінки виробничого потенціалу виявлено найбільш раціональну суть якої полягає в інтегральній оцінці складових виробничого потенціалу, які найбільш повно відображають виробничий потенціал підприємств меблевої галузі. Також, в роботі проведена оцінка складових виробничого потенціалу підприємства, здійснений розрахунок відносних показників виробничого потенціалу ТОВ «ТЕМА», проведений розрахунок узагальнених показників рівня виробничого потенціалу ТОВ «ТЕМА» з метою підвищення ефективності його господарської діяльності. Розглянута методика дозволяє комплексно оцінити виробничий потенціал у розрізі таких важливих для підприємств меблевої галузі складових виробничого потенціалу, як: техніко-економічна оснащеність виробництва; техніко-економічний рівень обладнання; рівень організації виробництва; ефективність використання ресурсів; рівень соціального розвитку підприємства. Здійснена інтегральна оцінка виробничого потенціалу підприємства.

Ключові слова: виробничий потенціал; оцінка; ефективність; підприємство.

Постановка проблеми. Виробничий потенціал підприємства має інтегрований характер і включає наступні складові: з матеріально-технічну, і кадрово-інтелектуальну і організаційно-економічну, інформаційну. Від його якості і рівня забезпечення ним підприємств, залежать масштаби та результативність діяльності суб'єктів господарювання. Проблема оцінки рівня виробничого потенціалу підприємства і формування стратегії управління наявним потенціалом, є однією з найбільш актуальних і значущих проблем, як з науково-дослідних

позицій, так і з точки зору практичної значущості для підприємства. Особливої уваги заслуговує проблема оцінки його впливу на основні показники ефективності виробничо-господарської діяльності з метою забезпечення сталого розвитку підприємств в умовах мінливого ринкового середовища. У сучасних умовах розглянута проблема набуває все більшого значення, оскільки зараз відсутній єдиний інтегральний критерій, який дозволяє дати комплексну системну оцінку потенціалу підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема управління та оцінки виробничого потенціалу підприємства завжди перебувала в центрі уваги науковців. Дослідженню даної економічної категорії та методик її оцінки присвячено ряд праць вітчизняних та зарубіжних науковців. Серед них можна назвати Т.Г. Рзаєву, Р.В. Римарчук [8], О.Г. Гончаренко [3], В.Г. Андрічук, Ю.Ю. Колесниченко [1], Й. М. Петрович [7], В. Ільчук, І. Хоменко [5], Л.А. Некрасова, А.В. Хрїстова [6], В.Д. Черевко, О.В. Накісько, С.В. Руденко [10] та інші.

Мета статті. На сьогоднішній день не існує єдиної думки щодо оптимальної методики оцінки виробничого потенціалу підприємства, яка б враховувала специфіку розвитку економіки України та підприємств різних галузей. Зокрема, в даному дослідженні особливу увагу автор приділяє специфіці оцінки виробничого потенціалу підприємств меблевої галузі. Саме дана проблематика визначає актуальність даного дослідження.

Виклад основного матеріалу. Виробничий потенціал – це сукупність ресурсів промислового підприємства і їх здатність в ході виробничого процесу трансформуватися в певні результати, спрямовані на досягнення поставлених економічних цілей [1, с. 20]. Виробничий потенціал промислового підприємства є складною системою, яка має певну внутрішню структуру і системну єдність складових елементів, які забезпечують готовність і здатність підприємства здійснювати встановлені функції в процесі реалізації мети. Виробничий потенціал виступає як органічна єдність всіх основних елементів виробничого процесу. Структура виробничого потенціалу є ключовим фактором, що характеризує тип підприємства і відображає його специфіку, накладає відбиток на його поточну діяльність, а також впливає на формування стратегії його розвитку [3, с. 139].

У конкурентних умовах керівництву підприємства для підвищення ефективності своєї діяльності необхідна спеціальна інформація про всі ресурси і можливості. Аналіз виробничого потенціалу повинен забезпечити комплексну оцінку всіх наявних можливостей. У зв'язку з цим виникає потреба в розрахунку показників, на основі яких можна проаналізувати не тільки величину звітних даних, а й ефективність використання конкретного ресурсу, а також оцінити діяльність об'єкта з різних сторін. Розглядаючи виробничий потенціал, в першу чергу необхідно мати на меті комплексну оцінку з виявленням всіх його можливостей.

В даний час найбільш поширеними підходами до дослідження виробничого потенціалу на основі кількісної оцінки є ресурсний і результативний. Ресурсний підхід в концепції виробничого потенціалу отримав досить широке поширення в роботах вчених і економістів.

Отже, нами систематизовані теоретичні та методологічні питання оцінки виробничого потенціалу підприємств і представлені в таблиці 1.

Таблиця 1 – Підходи до оцінки виробничого потенціалу підприємства

	Підхід до оцінки		
	Ресурсний	Результативний	Експертний
Опис підходу	Потенціал оцінюють за допомогою приведення до формалізованого виду всіх ресурсних складових і обчислення їх сумарної величини	Потенціал представляють як потенційні економічні результати (обсяг випуску, прибуток і т.п.)	В його основі лежать такі методи дослідження, як анкетування та інтерв'ювання
Оцінки	Кількісна		Якісна
Недоліки	Обчислена величина потенціалу організації, здебільшого характеризує її внутрішнє середовище і в меншій мірі відображає вплив кон'юнктури ринку	Не дає змогу врахувати якісні зміни складових потенціалу	Суб'єктивність оцінки. Сильна залежність достовірності оцінки від компетентності експертів
Переваги	Дає повну кількісну оцінку величини потенціалу і дозволяє визначити питому вагу кожного елемента в його складі		Застосовується, коли неможливо кількісно виразити показники і необхідно врахувати якісні фактори

**Розроблена автором на основі [3, 8]*

Треба відзначити, що існуючі підходи до оцінки, а також методики оцінки діяльності підприємства не враховують особливості розвитку виробничого потенціалу в умовах інноваційної економіки, тоді як саме на цьому рівні закладається основа планування інноваційної діяльності.

Найбільш вдалим підходом до проблеми оцінки рівня виробничого потенціалу підприємства на даний момент можна вважати методику оцінки, запропоновану Т. Г. Рзаєвою, Р. В. Римарчук [8], згідно з якою оцінка рівня виробничого потенціалу підприємства реалізується в три етапи:

- 1) визначення елементів виробничого потенціалу підприємств, до яких відноситься виробнича, кадрова та матеріальна, інформаційна, організаційно-економічна складові, а також їх характеристика;
- 2) розробка узагальнюючих і приватних показників оцінки ефективності використання виробничого потенціалу підприємства за видами, зокрема авторами пропонується проводити оцінку стану виробничої, матеріальної та кадрової складових;

3) визначення порогових значень показників і віднесення аналізованого підприємства до тієї чи іншої категорії (високий, середній, низький рівень виробничого потенціалу).

Пропонована методика оцінки виробничого потенціалу підприємства має низку переваг у порівнянні з попередніми методиками, серед яких можна виділити придатність методики для використання її, як окремими промисловими підприємствами, так і інтегрованими структурами. Крім того, ця методика структурована, дозволяє чітко виділити і сформулювати проблеми в плануванні, що підлягають вирішенню, доступна для розуміння.

Однак цей підхід має суттєві недоліки, одним з яких є той факт, що сильно спрощена структура виробничого потенціалу підприємства (в структуру не включені організаційно-структурна і інформаційна складові). Крім того, в рамках даної методики оцінки, виробничий потенціал підприємства не розглядається в якості інноваційної системи, а, отже, не враховує інноваційний характер розвитку виробничого потенціалу, що робить її принципово непридатною для оцінки виробничого потенціалу підприємства і здійснюваної на його основі інноваційної діяльності.

В результаті проведеного аналізу підходів до оцінки виробничого потенціалу виявлено найбільш раціональну, на нашу думку, методику оцінки виробничого потенціалу, суть якої полягає в інтегральній оцінці складових виробничого потенціалу, які найбільш повно відображають виробничий потенціал підприємств меблевої галузі. Отже, доцільно буде, провести дану оцінку на прикладі підприємства ТОВ «ТЕМА», що відноситься до меблевої галузі. Оцінка потенціалу даного підприємства є важливою оскільки дозволяє сформулювати теоретико-методичні засади та виявити оптимальну методику оцінки даного напрямку саме для підприємств меблевої галузі. Автором пропонується оцінку виробничого потенціалу ТОВ «ТЕМА» проводити, в розрізі таких складових виробничого потенціалу:

- техніко-економічна оснащеність виробництва;
- техніко-економічний рівень обладнання;
- рівень організації виробництва;
- ефективність використання ресурсів;
- рівень соціального розвитку підприємства.

На підставі даних, наведених за групами показників визначити відносні показники рівня факторів за формулою [4, с. 105]:

$$g_j = \frac{P_i}{P_{\text{опт}}} \quad (1)$$

де g_j – окремий відносний показник рівня фактору;

P_i – фактично досягнуте значення часткового показника;

$P_{\text{опт}}$ – оптимальне значення часткового показника;

$P = -1$, коли краща динаміка зниження показника;

$P = +1$, коли краща динаміка зростання показника.

Коефіцієнти вагомості часткового показника розподіляються за допомогою методу експертних оцінок і в сумі повинні складати одиницю. Вагові коефіцієнти важливості кожного критерію обчислюються за формулою:

$$a_i = \frac{q_i}{\sum_{i=1}^m q_i} \quad (2)$$

де q_i – індекс важливості кожного критерію;

m – загальне число критеріїв.

На наступному етапі після встановлення коефіцієнта вагомості часткового показника рівня фактору (a_i), розраховується узагальнений показник рівня по кожному фактору за формулою [3, с. 89]:

$$Q_{\text{заг}} = \sum_i^n g_i \times a_i \quad (3)$$

де a_i – вага показника (важливість), встановлена з використанням експертної оцінки.

На заключному етапі на основі отриманих узагальнених показників, для оцінки виробничого потенціалу ТОВ «ТЕМА», розраховується інтегральний (сумарний) показник, за формулою:

$$Q_{\text{інт}} = \sum_{i=1}^n Q_{\text{заг}} \times K_i \quad (4)$$

де $Q_{\text{інт}}$ – інтегральна оцінка виробничого потенціалу;

K_i – коефіцієнт вагомості i -ої групи показників (встановлюється на основі експертних оцінок).

Розрахунок відносних показників виробничого потенціалу ТОВ «ТЕМА» представлений в таблиці 2. За результатами розрахунків можна зробити висновок про зростання техніко-економічної оснащеності виробництва ТОВ «ТЕМА». Зросли озброєність прогресивної технікою, питома вага автоматизованих ліній, рівень механізації виробництва, ступінь охоплення робітників механізованим і автоматизованим працею, наявність автоматизованих виробництв.

Таблиця 2 – Розрахунок відносних показників виробничого потенціалу ТОВ «ТЕМА»

Оцінюючий фактор	Часткові показники	2013		2014		2015		2016		2017		$P_{\text{опт}}$
		P_i	g_i	P_i	g_i	P_i	g_i	P_i	g_i	P_i	g_i	
Техніко-економічна оснащеність виробництва, (K_1)	Фондоозброєність, тис. грн. / особу.	223,8	1	196,3	0,88	201,5	0,9	175,8	0,79	173,1	0,77	223,8
	Озброєність активною частиною ОЗ, тис. грн. / особу.	92,4	1	82,2	0,89	84	0,91	72,6	0,79	72,5	0,78	92,4
	Озброєність прогресивної технікою, тис. грн. / особу.	60,4	0,82	68,4	0,93	73,8	1	60,2	0,82	59,4	0,8	73,8
	Рівень механізації виробництва, %	61	0,91	63	0,94	62	0,93	67	1	66	0,99	67
	Ступінь охоплення робітників механізованою і автоматизованою працею, %	32,79	0,68	41,27	0,85	45,16	0,93	46,27	0,95	48,48	1	48,48

Продовження таблиці 2

	Наявність автоматизованих виробництв, шт.	4	0,8	4	0,8	5	1	4	0,8	3	0,6	5
Техніко-економічний рівень обладнання, (К2)	Питома вага прогресивного обладнання, %	25,19	0,93	25,95	0,96	27,1	1	24,78	0,91	25,15	0,93	27,1
	Коефіцієнт зносу основних засобів	0,19	0,63	0,12	1	0,19	0,63	0,29	0,41	0,27	0,44	0,12
	Коефіцієнт змінності робочого обладнання	1,9	0,95	1,8	0,9	1,8	0,9	2	1	1,8	0,9	2
	Інтегральний коефіцієнт використання устаткування	0,92	0,96	0,93	0,97	0,93	0,97	0,96	1	0,92	0,96	0,96
	Коефіцієнт використання виробничих потужностей	0,91	0,98	0,92	0,99	0,93	1	0,85	0,91	0,91	0,98	0,93
Рівень організації виробництва, (К3)	Рівень спеціалізації виробництва, %	96	0,99	95	0,98	97	1	97	1	95	0,98	97
	Тривалість операційного циклу, днів.	110	0,87	162	0,59	140	0,69	120	0,8	96	1	96
Ефективність використання ресурсів, (К4)	Матеріаловіддача, грн.	8,91	0,64	12,01	0,86	11,20	0,8	13,11	0,94	13,93	1	13,927
	Фондовіддача грн. / грн.	1,01	0,67	1,18	0,78	1,31	0,87	1,43	0,95	1,51	1	1,51
	Продуктивність праці, шт. /	226,20	0,86	232,40	0,88	264,00	1	250,80	0,95	260,90	0,99	264
Рівень соціального розвитку підприємства, (К5)	Коефіцієнт зростання заробітної плати	1,3	0,65	0,67	0,34	2	1	1,12	0,56	1,2	0,6	2
	Коефіцієнт плинності кадрів	4,44	1	9,80	0,45	10,00	0,44	5,17	0,86	5,00	0,89	4,44
	Коефіцієнт обороту з прийому співробітників	17,78	0,68	7,84	0,3	26,00	1	13,79	0,53	8,33	0,32	26
	Коефіцієнт обороту по звільненню співробітників	8,89	1	19,61	0,45	20,00	0,44	10,34	0,86	10,00	0,89	8,89
	Рівень освіти працівників підприємства	86,75	0,99	82,75	0,94	88,00	1	86,25	0,98	87,50	0,99	88
	Рівень кваліфікації працівників, %	82,22	0,95	79,9	0,92	86,5	1	84,48	0,98	84,17	0,97	86,5
	Питома вага працівників, які пройшли навчання від загальної чисельності, %	8,5	1	5,5	0,65	6,5	0,76	2,9	0,34	3,5	0,41	8,5
	Коефіцієнт кар'єрного зростання працівників	2,3	1	2,2	0,96	2,1	0,91	1,8	0,78	1,5	0,65	2,3

Зросли питома вага прогресивного обладнання, коефіцієнт використання виробничих потужностей. Знизилась коефіцієнт змінності робочого обладнання та інтегральний коефіцієнт використання устаткування. За даними розрахунків можна зробити висновок про зниження соціального розвитку та зростання коефіцієнта плинності кадрів. При цьому збільшились коефіцієнт обороту з прийому співробітників,

коефіцієнт обороту по звільненню співробітників, рівень освіти працівників підприємства, рівень кваліфікації працівників, коефіцієнт професійного зростання працівників, коефіцієнт кар'єрного зростання працівників. Розрахунок узагальнених показників рівня виробничого потенціалу ТОВ «ТЕМА» представлений у зведеній таблиці 3.

Таблиця 3 – Розрахунок узагальнених показників рівня виробничого потенціалу ТОВ «ТЕМА»

Оцінюючий фактор	Часткові показники	2013	2014	2015	2016	2017	ai
		$g_1 \times a_i$	$g_2 \times a_i$	$g_3 \times a_i$	$g_4 \times a_i$	$g_5 \times a_i$	
Техніко-економічна оснащеність виробництва,	Фондоозброєність, тис. грн. / особу.	0,2	0,176	0,18	0,158	0,154	$a_1 = 0,2$
	Озброєність активною частиною ОЗ, тис. грн. / особу.	0,1	0,089	0,091	0,079	0,078	$a_2=0,1$
	Озброєність прогресивної технікою, тис. грн. / особу.	0,082	0,093	0,1	0,082	0,08	$a_3 = 0,1$
	Рівень механізації виробництва. %	0,228	0,235	0,233	0,25	0,248	$a_4 = 0,25$
	Ступінь охоплення робітників механізованою і автоматизованою працею, %	0,068	0,085	0,093	0,095	0,1	$a_5=0,1$
	Наявність автоматизованих виробництв, шт.	0,2	0,2	0,25	0,2	0,15	$a_6 = 0,25$
Qзаг 1		0,878	0,878	0,947	0,864	0,81	1
Техніко-економічний рівень обладнання	Питома вага прогресивного обладнання. %	0,093	0,096	0,1	0,091	0,093	$a_7 = 0,1$
	Коефіцієнт зносу основних засобів	0,095	0,15	0,095	0,062	0,066	$a_8=0,15$
	Коефіцієнт змінності робочого обладнання	0,143	0,135	0,135	0,15	0,135	$a_9 = 0,15$
	Інтегральний коефіцієнт використання устаткування	0,192	0,194	0,194	0,2	0,192	$a_{10} = 0,2$
	Коефіцієнт використання виробничих потужностей	0,392	0,396	0,4	0,364	0,392	$a_{11} = 0,4$
Qзаг 2		0,915	0,971	0,924	0,867	0,878	1
Рівень організації виробництва,	Рівень спеціалізації виробництва, %	0,495	0,49	0,5	0,5	0,49	$a_{12} = 0,5$
	Тривалість операційного циклу, днів.	0,435	0,295	0,345	0,4	0,5	$a_{13}=0,5$
Qзаг 3		0,93	0,785	0,845	0,9	0,99	1
Ефективність використання ресурсів	Матеріаловіддача, грн.	0,211	0,284	0,264	0,31	0,33	$a_{14} = 0,33$
	Фондовіддача грн. / грн.	0,221	0,257	0,287	0,314	0,33	$a_{15} = 0,33$
	Продуктивність праці, шт. /	0,292	0,299	0,34	0,323	0,337	$a_{16} = 0,34$
Qзаг 4		0,724	0,84	0,891	0,947	0,997	1
Рівень соціального розвитку підприємства,	Коефіцієнт зростання заробітної плати	0,065	0,034	0,1	0,056	0,06	$a_{17} = 0,1$
	Коефіцієнт плинності кадрів	0,1	0,045	0,044	0,086	0,089	$a_{18}=0,1$
	Коефіцієнт обороту з прийому співробітників	0,068	0,03	0,1	0,053	0,032	$a_{19} = 0,1$
	Коефіцієнт обороту по звільненню співробітників	0,1	0,045	0,044	0,086	0,089	$a_{20} = 0,1$
	Рівень освіти працівників підприємства	0,198	0,188	0,2	0,196	0,198	$a_{21} = 0,2$
	Рівень кваліфікації працівників,%	0,19	0,184	0,2	0,196	0,194	$a_{22}=0,2$

Продовження таблиці 3

	Питома вага працівників, які пройшли навчання від загальної чисельності, %	0,1	0,065	0,076	0,034	0,041	a23 = 0,1
	Коефіцієнт кар'єрного зростання працівників	0,1	0,096	0,091	0,078	0,065	a24 = 0,1
Qзаг 3		0,921	0,687	0,855	0,785	0,768	1

Розрахунок інтегрального (сумарного) показника рівня виробничого потенціалу ТОВ «ТЕМА» представлений у зведеній таблиці 4.

Таблиця 4 – Розрахунок інтегрального (сумарного) показника рівня виробничого потенціалу ТОВ «ТЕМА»

	2013	2014	2015	2016	2017
Техніко-економічна оснащеність виробництва, (K1)	0,2195	0,2195	0,2368	0,216	0,2025
Техніко-економічний рівень обладнання, (K2)	0,2745	0,2913	0,2772	0,2601	0,2634
Рівень організації виробництва, (K3)	0,1302	0,1099	0,1183	0,126	0,1386
Ефективність використання ресурсів, (K4)	0,1448	0,168	0,1782	0,1894	0,1994
Рівень соціального розвитку підприємства, (K5)	0,1013	0,0756	0,0941	0,0864	0,0845
Інтегральний показник рівня виробничого потенціалу	0,8703	0,8643	0,9046	0,8779	0,8884

Отже, управління виробничим потенціалом має спиратися на два основних моменти: контроль за зміною обсягу виробництва і контроль за ефективністю виробництва. Причому наближення економічної ефективності виробництва до її оптимального значення і є сигналом оптимальності розмірів виробничого потенціалу в заданих рамках виробничого процесу. У той же час ефективність виробництва повинна визначатися з урахуванням ринкових факторів на вироблену продукцію (попиту і пропозиції). Графічно значення інтегрального показника виробничого потенціалу ТОВ «ТЕМА» наведено на рис. 1.

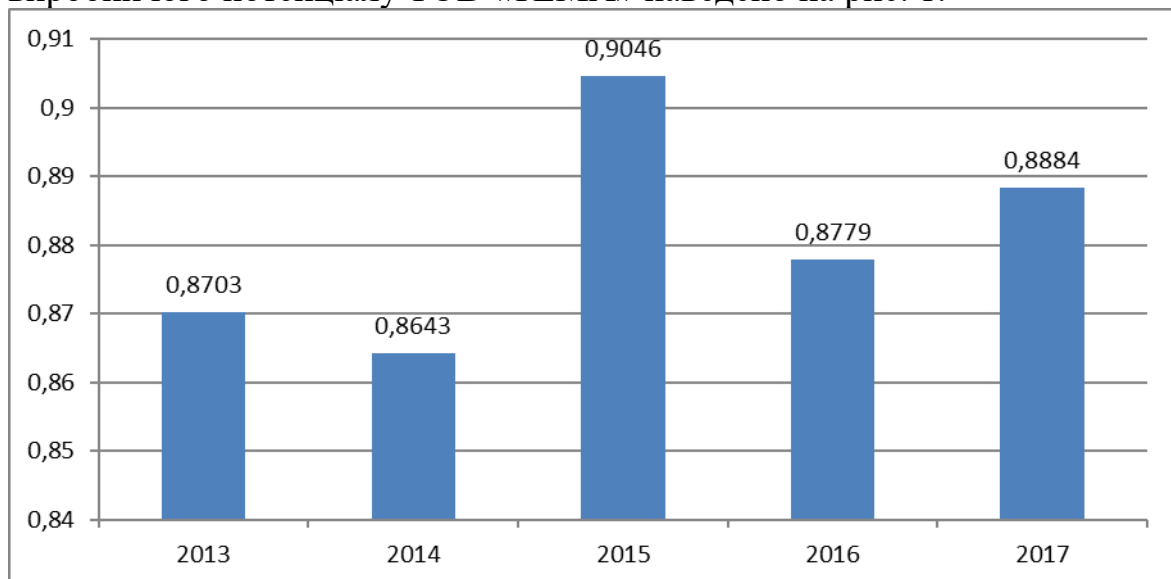

Рисунок 1 – Значення інтегрального показника виробничого потенціалу ТОВ «ТЕМА»

Аналіз динаміки виробничого потенціалу ТОВ «ТЕМА» дозволив провести аналіз зміни його складових, виявити причини і намітити заходи щодо подальшого підвищення ефективності його використання. Таким чином, за результатами проведеного аналізу можна зробити висновок про зниження інтегрального показника виробничого потенціалу ТОВ «ТЕМА» та необхідності розробки шляхів підвищення ефективності управління виробничого потенціалу ТОВ «ТЕМА».

Висновки. На підставі проведеного дослідження нами встановлено, що в економічній літературі відсутнє однозначне визначення виробничого потенціалу, проте формулювання, запропоновані різними дослідниками, можна об'єднати в три підходи: ресурсний, нормативний і кількісний. Також було виділено підходи до оцінки виробничого потенціалу підприємства: експертний, ресурсний і результативний. Жоден з підходів не є універсальним і має свої переваги і недоліки.

Таким чином, методика, використана для оцінки виробничого потенціалу ТОВ «ТЕМА» є найбільш прийнятною для підприємств меблевої галузі, оскільки дозволяє комплексно оцінити виробничий потенціал у розрізі таких важливих для підприємств меблевої галузі складових виробничого потенціалу, як: техніко-економічна оснащеність виробництва; техніко-економічний рівень обладнання; рівень організації виробництва; ефективність використання ресурсів; рівень соціального розвитку підприємства. Саме дана методика є оптимальною для всієї галузі, про що свідчать розрахунки по одному з підприємств, що до неї належить.

В результаті забезпечується системний погляд на виробничий потенціал підприємства, який дозволить виявити всі сильні і слабкі сторони, враховуватиме всі особливості діяльності підприємств, а також створити на цій основі комплексний план розвитку бізнесу.

Список використаних джерел

1. Андрічук В. Г. Оцінювання ефективності використання ресурсів виробничого потенціалу на основі методу VRIO- аналізу [Електронний ресурс] / В. Г. Андрічук, Ю. Ю. Колесниченко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2016. – № 11. – С. 19-25. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2016_11_6
2. Бабій П. Алгоритми управління, оцінка та моделювання інтелектуального потенціалу в системі виробничо-господарської діяльності соціально-економічних суб'єктів [Електронний ресурс] / П. Бабій // Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України. – 2016. – Вип. 21. – С. 109-113. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rarpsu_2016_21_21
3. Гончаренко О. Г. Забезпеченість матеріально-технічним потенціалом виробничого комплексу ДКВС України та його вплив на економічну ефективність / О. Г. Гончаренко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2015. – № 3. – С. 139-143.
4. Жук Є. О. Управління виробничим потенціалом підприємства [Електронний ресурс] / Є. О. Жук // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки. – 2016. – № 5. – С. 101-106. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpushk_2016_5_16
5. Ільчук В. Кластеризація у формуванні виробничого потенціалу підприємств реального сектору економіки [Електронний ресурс] / В. Ільчук, І. Хоменко // Проблеми

і перспективи економіки та управління. – 2016. – № 4. – С. 7-15. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prpeu_2016_4_3

6. Некрасова Л. А. Стратегічні підходи до формування сучасного виробничо-технологічного потенціалу газової промисловості України [Електронний ресурс] / Л. А. Некрасова, А. В. Хрїстова // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. – 2015. – Вип. 5. – С. 122-125. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2015_5_28

7. Петрович Й. М. Основні чинники підвищення конкурентоспроможності виробничого потенціалу промислових підприємств [Електронний ресурс] / Й. М. Петрович // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2015. – № 835. – С. 193-197. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM_2015_835_28

8. Рзаєва Т. Г. Виробничий потенціал підприємства та аналітичне обґрунтування напрямів його дослідження / Т. Г. Рзаєва, Р. В. Римарчук // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2017. – № 4. – С. 226-231.

9. Тарасюк Г. М. Діагностика виробничого потенціалу вітчизняних хлібопекарських підприємств та визначення подальших напрямків їх розвитку [Електронний ресурс] / Г.М. Тарасюк, А.А. Корнійчук // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. – 2016. – № 2(2). – С. 89-94. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/pirpr_2016_2\(2\)_18](http://nbuv.gov.ua/UJRN/pirpr_2016_2(2)_18)

10. Черевко В. Д. Типологія та імплементація методичних підходів до оцінки виробничого потенціалу аграрних підприємств [Електронний ресурс] / В. Д. Черевко, О. В. Накісько, С. В. Руденко // Актуальні проблеми інноваційної економіки. – 2017. – № 1. – С. 28-33. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apie_2017_1_7

References

1. Andrichuk V. H. (2016) Otsiniuvannya efektyvnosti vykorystannia resursiv vyrobnychoho potentsialu na osnovi metodu VRIO- analizu, Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini. 11, pp. 19-25.

2. Babii P. (2016) Alhorytny upravlinnia, otsinka ta modeliuvannia intelektualnoho potentsialu v systemi vyrobnycho-hospodarskoi diialnosti sotsialno-ekonomichnykh subiektiv, Rehionalni aspekty rozvytku produktyvnykh syl Ukrainy, 21. pp.109-113.

3. Honcharenko O. H. (2015) Zabezpechenist materialno–tekhnichnym potentsialom vyrobnychoho kompleksu DKVS Ukrainy ta yoho vplyv na ekonomichnu efektyvnist, Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini, 3, pp. 139-143.

4. Zhuk Ye. O. (2016) Upravlinnia vyrobnychym potentsialom pidpriumstva, Naukovyi visnyk Poltavskoho universytetu ekonomiky i torhivli. Seriiia : Ekonomichni nauky, 5. pp.101-106.

5. Ilchuk V. (2016) Klasteryzatsiia u formuvanni vyrobnychoho potentsialu pidpriumstv realnoho sektoru ekonomiky, Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia, 4. pp. 7-15.

6. Nekrasova L. A. (2015) Stratehichni pidkhody do formuvannia suchasnoho vyrobnycho-tekhnologichnoho potentsialu hazovoi promyslovosti, Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriiia : Mizhнародni ekonomichni vidnosyny ta svitove gospodarstvo, 5, pp.122-125.

7. Petrovych Y. M. (2015) Osnovni chynnyky pidvyshchennia konkurentospromozhnosti vyrobnychoho potentsialu promyslovykh pidpriumstv, Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska politehnika". Menedzhment ta pidpriumnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennia i problemy rozvytku, 835, pp. 193-197.

8. Rzaieva T. H. (2017) Vyrobnychyi potentsial pidpriemstva ta analitychne obgruntuvannya napriamiv yoho doslidzhennia, Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky, 4, pp. 226-231.

9. Tarasiuk H. M. (2016) Diahnostyka vyrobnychoho potentsialu vitchyznianskykh khlibopekarskykh pidpriemstv ta vyznachennia podalshykh napriamkiv yikh rozvytku, Problemy i perspektyvy rozvytku pidpriemnytstva, 2(2), pp. 89-94.

10. Cherevko V. D. (2017) Typolohiia ta implementatsiia metodychnykh pidkhodiv do otsinky vyrobnychoho potentsialu ahrarykh pidpriemstv, Aktualni problemy innovatsiinoi ekonomiky, 1, pp. 28-33.

Гречко А. В.

доц., к.э.н. КПИ им. Игоря Сикорского

Ждановський А. М.

КПИ им. Игоря Сикорского

ОЦЕНКА ПРОИЗВОДСТВЕННОГО ПОТЕНЦИАЛА ПРЕДПРИЯТИЯ МЕБЕЛЬНОЙ ОТРАСЛИ

Статья посвящена исследованию подходов к оценке производственного потенциала предприятия. Автором исследован ряд подходов к определению экономической категории производственного потенциала, рассмотрено понятие производственного потенциала, и исследованы наиболее распространенные подходы к исследованию производственного потенциала на основе количественной оценки производственного потенциала предприятия. В результате проведенного анализа подходов к оценке производственного потенциала выявлена наиболее рациональная, суть которой заключается в интегральной оценке составляющих производственного потенциала, которые наиболее полно отражают производственный потенциал предприятий мебельной отрасли. Также, в работе проведена оценка составляющих производственного потенциала предприятия, осуществлен расчет относительных показателей производственного потенциала ООО «ТЕМА», произведен расчет обобщенных показателей уровня производственного потенциала ООО «ТЕМА» с целью повышения эффективности его хозяйственной деятельности. Рассмотренная методика позволяет комплексно оценить производственный потенциал в разрезе таких важных для предприятий мебельной отрасли составляющих производственного потенциала, как: технико-экономическая оснащенность производства; технико-экономический уровень оборудования; уровень организации производства; эффективность использования ресурсов; уровень социального развития предприятия. Осуществлена интегральная оценка производственного потенциала предприятия.

Ключевые слова: производственный потенциал, оценка, эффективность, предприятие.

Grechko Alla

Ph.D of Economic Sciences, Associate Professor of the Economy Department

Gdanovsky Andrey

Igor Sikorsky Kiev Polytechnic Institute

EVALUATION OF INDUSTRIAL CAPABILITY'S OF FURNITURE INDUSTRY

The article is devoted to the study of approaches to assessing the production potential of an enterprise. The author has studied a number of approaches to the definition of the economic category of productive potential, the concept of the production potential has been considered, and the most common approaches to the study of the production potential based on a quantitative assessment of the production potential of the enterprise have been explored.

As a result of the analysis of approaches to assessing the production potential, the most rational is identified, the essence of which lies in the integral assessment of the components of the production potential, which most fully reflect the production potential of enterprises in the furniture industry. Also, the assessment of the components of the production potential of the enterprise was carried out, the relative indices of the production potential of TEMA LLC were estimated, the generalized indicators of the production capacity of TEMA LLC were computed with the aim of increasing the efficiency of its economic activities. The considered technique allows to evaluate the production potential in a comprehensive manner in the context of such important for the enterprises furniture industry components of the production potential, as: technical and economic equipment of production; technical and economic level of equipment; level of organization of production; resource efficiency; level of social development of the enterprise. An integrated assessment of the production potential of the enterprise was carried out.

Keywords: production potential, estimation, efficiency, enterprise.

Гречко Алла Володимирівна
alla_grechko@ukr.net
Ждановський Андрій Миколайович
zhdanovskiyy3@gmail.com